

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

1

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 17 - 30 กันยายน 2568

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตก และฝนตกหนักบาง พื้นที่	มะเขือเทศ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. โรคเหี่ยวเหี่ยว (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i>)	อาการเริ่มแรกใบล่างจะเหี่ยวและร่วง ใบแก่ ที่อยู่ด้านล่างมีอาการเหลือง และใบที่เหี่ยวจะ เปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในระยะแรกจะแสดงอาการ เหี่ยวเฉพาะเวลากลางวันที่อากาศร้อนจัด ต่อมาอาการเหี่ยวจะนานขึ้นจนกระทั่งเหี่ยว ถาวรทั้งวัน อาการจะลามขึ้นไปยังส่วนยอด ขอบใบม้วนลงด้านล่าง เมื่อถอนต้นขึ้นมาพบว่า รากเกิดอาการเน่า และถ้าตัดลำต้นตามขวาง แช่น้ำสะอาด ภายใน 5 - 10 นาที จะมีเมือก สีขาวขุ่น (bacterial ooze) ไหลออกมาตาม รอยตัดเป็นสายละลายปนกับน้ำ หากอาการ รุนแรงจะพบว่าภายในลำต้นกลวง เนื่องจาก เนื้อเยื่อถูกเชื้อสาเหตุโรคทำลาย และมะเขือเทศ จะตายในที่สุด	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้อีก ก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดิน และตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคใน ดิน โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงในแปลงหลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบ และรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3 - 4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดง อาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลง ปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการ ระบาดของโรค 5. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการ เกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค 6. ปรับระบบการให้น้ำ ควบคุมความชื้นในดินไม่ให้มาก เกินไป เพื่อลดการเกิดโรค 7. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก 8. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

2

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					เชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลชิง พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืช อาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของ โรค 9. ใช้ชีวภัณฑ์แบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> สายพันธุ์ BS- DOA24 ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
			2. โรคใบหงิก เหลือง (เชื้อไวรัส <i>Tomato yellow leaf curl virus, TYLCV</i>)	ใบยอดและใบอ่อน หดย่นหงิกมีสีเหลือง ขอบใบ ม้วนงอ ยอดเป็นพุ่ม ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือเทศไม่ติดผลหรือติด ผลน้อยมาก	1. ใช้มะเขือเทศพันธุ์ต้านทานโรค 2. คัดเลือกกล้ามะเขือเทศที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคไวรัสมาปลูก 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลด แหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบ กา กะเม็ง หญา่าง กระทกรก ลำโพง โทงเทง และข้าขาว 4. ตรวจสอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ หากพบต้นที่แสดงอาการของ โรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที 5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้ โดยพ่นสารฆ่าแมลงหวั ขาวยาสูบซึ่งเป็นพาหะนำโรค เช่น สารอิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟีโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟนไพราฟาทริน 10% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ พืช ตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งา กะเพราขาว ตำลึง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น ใกล้เคียงแปลงปลูกมะเขือเทศ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

3

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชหมุนเวียนชนิดอื่น ที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เพื่อตัดวงจรของโรค
	พืชตระกูล กะหล่ำและ ผักกาด (เช่น คะน้า กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. โรคเน่าและ (เชื้อแบคทีเรีย <i>Pectobacterium carotovorum</i> subsp. <i>carotovorum</i>)	อาการเริ่มแรก แผลมีลักษณะเป็นจุดฉ่ำน้ำเล็ก ๆ บนใบหรือบริเวณลำต้น ต่อมาแผลจะขยายลุกลามมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม เนื้อเยื่อพืชบริเวณแผลจะยุบตัวลง มีเมือกเยิ้มออกมา และมีกลิ่นเหม็นเฉพาะของโรคนี้ หลังจากนั้นพืชจะเน่ายุบตายไปทั้งต้น **** โรคนี้พบระบาดมากในฤดูฝน เชื้อแบคทีเรียสาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายได้ทุกส่วนของพืช ทั้งที่อยู่ในแปลงปลูกและในโรงเก็บ	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ก่อนปลูกพืชควรไถพรวนดินให้ลึกมากกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดิน และตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. ไม่ควรปลูกพืชแน่นเกินไป เพื่อไม่ให้มีความชื้นสูง เป็นการลดการระบาดของโรค 4. รมัตถะรังไม่ให้ส่วนต่าง ๆ ของพืชเกิดแผล เป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช 5. ควรดูแลไม่ให้พืชขาดธาตุแคลเซียม และโบรอน เพราะจะทำให้พืชเกิดแผลจากอาการปลายใบไหม้และไส้กลาง ทำให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายได้ง่าย 6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอหากพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 7. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตร หลังใช้กับต้นที่เป็นโรค 8. หลังการเก็บเกี่ยว ควรไถกลบเศษพืชผักทันที และตากดินไว้ระยะหนึ่งแล้วไถกลบอีกครั้ง เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค 9. แปลงที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

4

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคใบจุด (เชื้อรา <i>Alternaria brassicicola</i> และ <i>A. brassicae</i>)	โรคเกิดได้ทุกส่วนและทุกระยะการเจริญเติบโต ของพืช <u>อาการระยะต้นกล้า</u> เกิดแผลเล็ก ๆ สีน้ำตาลเข้มที่ ลำต้น จากนั้นแผลจะขยายใหญ่ อาการคล้าย โรคเน่าคอดิน ทำให้ต้นกล้าชงักการเจริญเติบโต <u>อาการระยะต้นโต</u> มักพบบนใบและก้านใบ เกิดเป็นแผลจุดเล็ก ๆ สีเหลือง ต่อมาแผลจะ ขยายใหญ่มีสีน้ำตาลเข้มถึงดำ ลักษณะเป็นวง ค่อนข้างกลม เรียงซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ใน กะหล่ำปลี ถ้าเกิดโรคหลังจากห่อหัวแล้ว และ สภาพอากาศมีความชื้นสูง จะเกิดอาการเน่า อย่างรุนแรงทั้งหัว ในกะหล่ำดอก และ บรอกโคลี ถ้าเกิดอาการที่ดอก จะทำให้เกิดแผล สีน้ำตาล โดยเริ่มจากช่อดอกที่อยู่ด้านนอกกลาม เข้ามาด้านใน หากเป็นโรครุนแรงจะถูกทำลายทั้ง ดอก **** เชื้อสาเหตุโรคสามารถติดเมล็ด ทำให้ เมล็ดสูญเสียความงอก หรืออาจแฝงตัวในเมล็ด พันธุ์ทำให้เกิดการระบาดของโรค เมื่อนำไป ปลูกในฤดูถัดไป	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปลอดโรค ไม่นำเมล็ดพันธุ์จากแปลงที่มี การระบาดของโรคมาปลูก 2. แช่เมล็ดในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 25 นาที ก่อนปลูก 3. ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันจนเกินไป ควรให้มีแสงแดดส่อง ผ่านได้และมีการระบายอากาศที่ดี 4. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคในระยะ กล้า ควรถอนต้นกล้าที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลง ปลูก หากพบโรคในระยะต้นโต ควรตัดใบที่เป็นโรคออก นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอโพรไดโอน 50% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 50% SC อัตรา 20 - 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 - 7 วัน 5. ถ้าพบโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่พืชผัก ตระกูลกะหล่ำและผักกาด สลับหมุนเวียนอย่างน้อย 3 ปี
	มะละกอ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	โรครากเน่า และโคนเน่า (เชื้อรา <i>Pythium aphanidermatu</i>)	<u>อาการระยะต้นกล้า</u> ส่วนของลำต้นบริเวณผิวดินมี ลักษณะฉ่ำน้ำ ใบเหี่ยว ถ้าอาการรุนแรงบริเวณ โคนต้นจะหักพับและตายในที่สุด <u>อาการระยะต้นโต</u> เริ่มแรกมะละกอแสดงอาการ	1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ไม่มีน้ำขัง 2. ใช้ต้นกล้าจากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรคนี้ และไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบมะละกอ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

5

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			<i>m,</i> <i>Phytophthora</i> <i>palmivora</i>)	ใบล่างเหลือง ก้านใบลู่ลงและหลุดร่วงได้ง่าย ใบที่อยู่ส่วนบนของต้นมีสีซีด ยอดอ่อนมีขนาดเล็ก กลึง เมื่ออาการรุนแรงใบจะสลด เหี่ยว และ หลุดร่วงเหลือแต่ใบยอด บางครั้งบริเวณโคนต้น พบแผลเน่าฉ่ำน้ำของเหลวสีน้ำตาลเยิ้ม ออกมา ต้นจะหักล้มพับได้ง่าย และตายในที่สุด เมื่อขุดดูพบรากแขนงเป็นสีน้ำตาลหลุดขาดได้ ง่าย และรากแก้วเน่าเปื่อย	เริ่มแสดงอาการของโรค รดดินบริเวณโคนต้นด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล + แมนโคเซบ 4% + 64% WP อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 4. หากพบต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรขุดต้นที่เป็นโรค นำไป ทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาว หรือรดดินด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช ตามข้อ 3 ในหลุมที่ขุดและบริเวณ ใกล้เคียง เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 5. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรเปลี่ยนไปปลูก พืชอื่นหมุนเวียน
	มะพร้าว	มะพร้าวที่ยังไม่ให้ ผลผลิต และ มะพร้าวที่ให้ ผลผลิตแล้ว	1. หนอนหัวดำ มะพร้าว	ระยะหนอนเท่านั้นเข้าทำลายใบมะพร้าว โดย แทะกินผิวใบบริเวณใต้ทางใบจากนั้นจะถักใยนำ มูลที่ถ่ายออกมาผสมกับเส้นใยที่สร้างขึ้น นำมา สร้างเป็นอุโมงค์คลุมลำตัวยาวตามทางใบบริเวณ ใต้ทางใบ ตัวหนอนอาศัยอยู่ภายในอุโมงค์ที่ สร้างขึ้นและแทะกินผิวใบ โดยทั่วไปหนอน หัวดำมะพร้าวชอบทำลายใบแก่ หากการทำลาย รุนแรงจะพบว่า หนอนหัวดำมะพร้าวทำลายก้าน ทางใบ จั่น และผลมะพร้าว ต้นมะพร้าวที่ถูก หนอนหัวดำมะพร้าวลงทำลายทางใบหลาย ๆ ทาง พบว่าหนอนหัวดำมะพร้าวจะถักใยตั้งใบ มะพร้าวมาเรียงติดกันเป็นแพ เมื่อตัวหนอนโต	กรณีที่เกิดการระบาดของปานกลางและระดับน้อยของหนอน หัวดำมะพร้าวในพื้นที่ ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ 1. ทำการเขตกรรม โดยการตัดทางใบส่วนที่ถูกหนอน หัวดำมะพร้าวทำลาย ลงมาย่อยสลาย ผึ่งกลบ หรือจมน้ำ ทันที เพื่อกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว ลดจำนวนประชากร ของหนอนหัวดำมะพร้าวได้ง่ายและเร็ว 2. ใช้แบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเจนซิส <i>Bacillus</i> <i>thuringiensis</i> อัตรา 80 - 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทางใบ 5 ลิตรต่อต้น ทุก ๆ 7 วัน ติดต่อกัน 3 ครั้ง 3. ปลอ่ยแตนเบียนโกนีโอซิส <i>Goniozus nephantidis</i> ในช่วงเย็นพลบค่ำ อัตรา 200 ตัวต่อไร่ ทุก 7 วัน ติดต่อกัน 4 ครั้ง หรือปลอ่ยแตนเบียนบราโคมีเรีย <i>Brachymeria</i>

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

6

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				เต็มที่แล้วจะถักใยหุ้มลำตัวอีกครั้ง และเข้า ดักแต่อยู่ภายในอุโมงค์ ดักแต่มีสีน้ำตาลเข้ม ดักแต่เพศผู้จะมีขนาดเล็กกว่าดักแต่เพศเมีย เล็กน้อย ผีเสื้อหนอนหัวดำนะพริ้วที่ผสมพันธุ์ แล้วจะวางไข่บนเส้นใยที่สร้างเป็นอุโมงค์ หรือ ซากใบที่ถูกหนอนหัวดำนะพริ้วลงทำลายแล้ว ตัวหนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่รวมกันเป็น กลุ่ม 1 - 2 วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกินใบมะพร้าว จึงมักพบหนอนหัวดำนะพริ้วหลายขนาดกัดกิน อยู่ในใบมะพร้าวใบเดียวกัน หากการทำลาย รุนแรงอาจทำให้ต้นมะพร้าวตายได้	<i>nephantidis</i> (แตนเบียนดักแต่หนอนหัวดำนะพริ้ว) ในช่วงเย็นพลบค่ำ อัตรา 120 ตัวต่อไร่ ทุก 7 วัน ติดต่อกัน 4 ครั้ง กรณีที่พบการระบาดรุนแรง ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตรอย่างเคร่งครัด ต้นที่สูงน้อยกว่า 4 เมตร 1. การพ่นสารทางใบ ใช้สารฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สปีโนแซด 12% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (พืชมุ่งต่อฝัก) หรือ ลูเฟนนูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร (พืชมุ่งต่อกึ่ง) พ่น 1 - 2 ครั้ง ให้ทั่วทรงพุ่ม จะมีประสิทธิภาพป้องกัน กำจัดได้ประมาณ 2 สัปดาห์ กรณีที่มีการปล่อยแตนเบียน ให้ พ่นสารเคมีก่อน ประมาณ 2 สัปดาห์ ค่อยทำการปล่อยแตน เบียน กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ เพื่อป้องกันการ แพร่กระจายของหนอนหัวดำนะพริ้วสามารถใช้วิธีนี้ได้ 2. การฉีดสารเคมีเข้าลำต้น โดยเลือกใช้สารเคมี 2 ชนิด ได้แก่ ต้นมะพร้าวความสูง 4 - 12 เมตร ใช้สาร อีมาเมกติน เบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 5 มิลลิลิตรต่อต้น หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อต้น ต้นมะพร้าวที่สูงเกิน 12 เมตร ใช้สาร อีมาเมกติน เบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อต้น หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 30

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

7

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					มิลลิเมตรต่อต้น ฉีดเข้าที่ลำต้นมะพร้าว โดยใช้ดอกสว่าน 3 - 4 หุน เจาะรูให้เอียงทำมุม 45 องศา จำนวน 1 - 2 รู ตำแหน่งของรูอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ 0.5 - 1 เมตร หลังใส่สารใช้ดินน้ำมันอุดให้ได้ขนาดประมาณ 1 ลูกบาศก์นิ้ว อุดตรรูทันที เพื่อป้องกันแรงดันที่จะทำให้สารไหลย้อนออกมา มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนหัวดำ มะพร้าว ได้นาน 90 วัน ไม่แนะนำในมะพร้าวความสูงน้อยกว่า 4 เมตร
			2. แมลงดำหนาม มะพร้าว	ทำลายส่วนใบของมะพร้าว โดยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย อาศัยอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ของมะพร้าว และแทะกินผิวใบ ใบมะพร้าวที่ถูกทำลายเมื่อใบคลี่กางออกจะมีสีน้ำตาลอ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ยอดของมะพร้าวมีสีน้ำตาล เมื่อมองไกล ๆ จะเห็นเป็นสีขาวโพลน ชาวบ้านเรียก “มะพร้าวหัวหงอก”	1. วิธีเขตกรรมและวิธีกล ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด 2. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับแมลงดำหนาม เช่น แตนเบียนอะซีโคเดส ฮิสไพนารัม (<i>Asecodes hispinarum</i>) และ แตนเบียนเตตระสติคัส บรอนทิสปี (<i>Tetrastichus brontispae</i>) มาเลี้ยงขยายเพิ่มปริมาณ และปล่อยทำลายหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว 3. การใช้สารเคมี กรณีมะพร้าวต้นเล็ก ใช้สารอิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 1 กรัม ละลายน้ำ 1 ลิตรต่อต้น ราดบริเวณยอดและรอบคอมะพร้าว หรือ การใช้สารคาร์แทปไฮโดรคลอไรด์ 4% GR ใส่ถุงผ้าที่ตัดแปลงคล้ายถุงชา อัตรา 30 กรัมต่อต้น มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงดำหนามมะพร้าวได้นานประมาณ 1 เดือน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

8

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			3. โรคใบจุดสีเทา (เชื้อรา <i>Pestalotiopsis palmarum</i>)	อาการเริ่มแรกเกิดจุดเล็ก ๆ บนใบ ต่อมาขยาย ใหญ่เป็นแผลสีเทา ขอบแผลสีน้ำตาล มักพบมีสี เหลืองล้อมรอบ บริเวณแผลพบจุดเล็ก ๆ สีดำซึ่ง เป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อสาเหตุโรค หาก อาการรุนแรงแผลจะขยายทำให้ใบไหม้ และใบ แห้งตาย	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรคตัดส่วนที่ เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก 2. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 75% WP อัตรา 10 – 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
	กาแฟ	พัฒนาผล	โรคแอนแทรคโนส หรือโรคใบไหม้สี น้ำตาล หรือโรคกิ่งแห้ง หรือโรคผลแห้ง (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides, Colletotrichum coffeanum</i>)	<u>อาการที่ใบ</u> : พบได้ทั้งใบอ่อนและใบแก่ ลักษณะ เป็นจุดสีน้ำตาล เมื่ออาการรุนแรงแผลจะขยาย ขนาดเป็นแผลใหญ่ ทำให้ใบแห้งไหม้ทั้งใบ <u>อาการที่กิ่ง</u> : เกิดอาการไหม้บนกิ่งเขียว ทำให้ ใบเหลืองและร่วง กิ่งเหี่ยวและแห้งทั้งกิ่ง <u>อาการที่ผล</u> : พบได้ทั้งผลอ่อน และผลแก่ เริ่มแรกผลเป็นจุดสีน้ำตาลเข้ม เมื่ออาการ รุนแรงขึ้นจุดจะขยายรวมกันเป็นแผลรูปร่างไม่ แน่นอน และเนื้อเยื่อของผลยุบตัว ผลที่เป็น โรคจะหยุดการเจริญ เปลี่ยนเป็นสีดำ แต่ผล ยังคงติดอยู่บนกิ่งกาแฟ	1. รักษาระดับร่มเงาให้เหมาะสม เพื่อรักษาระดับความชื้น เป็นการป้องกันการเกิดโรค 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เก็บผล ตัดแต่งกิ่ง ใบ และดอก ที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้ว พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบนโนมิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ควรหยุดพ่นสารเมื่อผลเริ่ม แก่จนกระทั่งเก็บเกี่ยว 3. ในระยะติดผลหมั่นสำรวจ และป้องกันกำจัดมอดเจาะผล กาแฟอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมอดเจาะผลจะทำให้เกิด แผล เป็นช่องทางให้เชื้อราเข้าทำลายผลได้มากขึ้น 4. หลังเก็บเกี่ยวผลกาแฟควรตัดแต่งกิ่งและให้ปุ๋ยบำรุงต้น เพื่อให้ต้นกาแฟมีความแข็งแรง
	ถั่วเหลือง	ออกดอก - ติดฝัก อ่อน	1. หนอนกระทุ้ ฝัก	เข้าทำลายตั้งแต่ถั่วเหลืองเจริญเติบโตทาง ลำต้นและใบ จนถึงระยะออกดอกและติดฝัก หนอนที่ฟักออกมาจากไขใหม่ ๆ จะอยู่รวมกัน เป็นกลุ่ม แทะผิวใบด้านล่าง ทำให้เหลืองแต่เส้น ใบ เมื่อผิวใบแห้งจะมองเห็นเป็นสีขาว เมื่อ	พ่นเชื้อไวรัสของหนอนกระทุ้ฝัก อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 1 - 2 ครั้ง เมื่อพบการระบาด หรือ พ่นสาร ฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟลูอาซูรอน 5% EC

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

9

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				หนอนโตขึ้น จะแยกกลุ่มออกไปกัดกินใบทั่วทั้งแปลง โดยหนอนจะกัดกินจากขอบใบเข้าไป	อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ ในระยะก่อนออกดอกจนถึงระยะฝักยังเขียวอยู่ หรือใบถูกทำลาย 60 เปอร์เซ็นต์ หลังดอกบาน 4 สัปดาห์
			2. หนอนม้วนใบ	หนอนที่ฟักออกจากไข่ใหม่ ๆ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ชักใบบาง ๆ คลุมตัวไว้ แล้วกัดกินผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจึงกระเจาออกไปทั่วทั้งแปลง สร้างใยยึดใบพืชจากขอบใบของใบเดียวเข้าหากันหรือยึดใบมากกว่า 2 ใบ เข้าหากันแล้วอาศัยกัดกินอยู่ในห่อใบนั้นจนหมด แล้วเคลื่อนย้ายไปทำลายใบอื่นต่อไป	พ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดาไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ ก่อนออกดอกจนถึงระยะฝักยังเขียวอยู่ หรือใบถูกทำลาย 60 เปอร์เซ็นต์ หลังดอกบาน 4 สัปดาห์
			3. มวนถั่วเหลือง	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของมวนถั่วเหลือง จะดูดน้ำเลี้ยงจากใบ ลำต้น ดอก และฝักของถั่วเหลือง ฝักอ่อนที่ถูกทำลายจะลีบ และร่วงหล่นทำให้ผลผลิตลดลง	พ่นสารฆ่าแมลง บูโพรเฟซิน 25% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทาไมพริด 20% SP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% CS อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แกมมา-ไซฮาโลทริน 1.5% CS อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิโนฟอส 50% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อพบตัวเต็มวัยของมวนถั่วเหลืองระบาด

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

10

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่ อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			4. หนอนเจาะ ฝักถั่ว	หนอนจะเจาะเข้าไปกัดกินเมล็ดที่อยู่ในฝัก หลังจากฝักออกมาจากไซ้ หนอนที่มีขนาดใหญ่ สามารถย้ายไปกัดกินฝักอื่น ๆ ได้โดยชักใย ดึงฝักมาติดกันแล้วจะเข้าไปกัดกินเมล็ดที่อยู่ใน ภายในฝักใหม่ การเข้าทำลายของหนอนเจาะ ฝักถั่วทำให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลงมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์	พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 1 - 2 ครั้ง ห่างกัน 7 - 10 วัน
	ข้าวโพด	เริ่มปลูก - อายุ ประมาณ 30 วัน	โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา <i>Peronosclerospo ra sorghi</i>)	โรคเกิดได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มงอก โดยพบจุดเล็ก ๆ สีเขียวฉ่ำน้ำบนใบอ่อน ต่อมาใบข้าวโพดมีสี เหลืองซีดโดยเฉพาะบริเวณยอด หรือใบลาย เป็นทางสีเขียวอ่อนสลับเขียวแก่ ในเวลาเช้าที่มี อากาศค่อนข้างเย็นและความชื้นสูง มักพบส่วนของ เชื้อรา ลักษณะเป็นผงสีขาวจำนวนมากด้านใต้ ใบ บางครั้งพบยอดข้าวโพดแตกเป็นพุ่ม ต้นแคระ แกร็น ข้อถี่ ไม่มีฝัก หรือมีฝักขนาดเล็ก ก้านฝักมี ความยาวมาก หรือมีจำนวนฝักมากกว่าปกติ แต่จะไม่สมบูรณ์ เช่น มีเมล็ดจำนวนน้อย หรือไม่มีเมล็ดเลย **** ข้าวโพดในระยะเริ่มปลูกถึงอายุประมาณ 30 วัน จะอ่อนแอต่อโรคนี้มาก	1. ควรใช้พันธุ์ต้านทาน และคลุมเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 7 - 10 กรัม ต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ เมทาแลกซิล-เอ็ม 35% ES อัตรา 3.5 มิลลิลิตรต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 30 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม 2. ในแหล่งที่เคยมีการระบาดของโรคหากพบว่า สภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการเกิดโรค คือ อุณหภูมิต่ำและ ความชื้นสูง เมื่อข้าวโพดอายุ 5 - 7 วัน ควรพ่นสารป้องกัน กำจัดโรคพืช ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัมต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30 - 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน จำนวน 3 - 4 ครั้ง 3. ถอนต้นที่แสดงอาการของโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 4. พื้นที่ที่มีการระบาดของโรคควรปลูกพืชชนิดอื่น หมุนเวียน **** เชื้อสาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายได้ตั้งแต่ข้าวโพด เริ่มงอก ซึ่งการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช หลังจาก ข้าวโพด อายุ 20 วันขึ้นไป จะไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคนี้ได้